

L'ancoratge de La Vila Joiosa.

Fa tres mil anys, els habitants del que hui és La vila joiosa contemplaven, probablement atònits, l'arribada de naus fenícies des de l'altre extrem del Mediterrani. Els fenicis van trobar enfront del poblat de l'Edat del Bronze fons marins de *Posidonia oceànica*, ideals per a fondejar sense perdre l'àncora; gent amb què comerciar; una platja d'arena per a encallar els bots en què arribarien a terra les persones i les mercaderies; i un riu en què fer aigualida per al llarg viatge.

I així va nàixer la *fonda* de La vila joiosa, un dels principals ports històrics de la Comunitat valenciana, l'últim destacat abans del cap de la Nau, on començava la ruta de les Balears, una autèntica autopista naval de l'Antiguitat.

En els seus fons s'han desenrotllat nombroses investigacions arqueològiques, promogudes per l'Ajuntament de La vila joiosa, la Generalitat Valenciana i la Universitat d'Alacant. S'han realitzat algunes accions pioneres per a conèixer la seua evolució al llarg dels segles, com a anàlisi de carboni 14 de la praderia de Posidonia, els resultats de la qual han sigut extraordinaris.

La *fonda* va ser port del municipi romà d'Allon. A ella va intentar arribar, en algun moment del s. I d. C., la gran nau mercant batejada amb el nom de *Bou-Ferrer*, buscant, potser, reparar algun dany greu en unes drassanes que mai va aconseguir.

La fonda va ser també una de les bases corsàries més temibles de l'Edat Moderna, defensa per una de les forteses millor artillades del Regne de València. En el segle XIX es va convertir en el port de la comarca industrial d'Alcoi: de les seues drassanes eixien goletes i pailebots de fins a 800 tones que van solcar tots els mars, fins a aconseguir la segona matrícula naval d'Espanya cap a 1860. De llavors són estes grans àncores de pedra, iguals a les que s'utilitzaven fa tres mil anys, amb dos forats per a estagues de fusta, que es clavaven en el fons, i un tercer per al cap.

Però el port continua la seua història, encara que ja no és una zona d'ancoratge enfront d'una bona platja, ja que en la dècada de 1920 es va adaptar als canvis de la navegació. Ara els vaixells de motor es refugien després d'un espigó i les àncores ja no són de pedra, sinó productes industrials de ferro. Però suren en l'aire les mateixes paraules dels fusters de ribera i dels mariners, pronunciades en fenici, en llatí, en àrab o en valencià; i el fons del mar continua arreplegant en el seu si tot allò que se'ns aфона o se'ns cau des de fa tres mil anys.